

जिल्हा परिषद, नागपूर
कनिष्ठ सहाय्यक लिपिक - 2015

1. खालील वाक्यातील अलंकार ओळखा.
अमृताहुनि गोड नाम तुझे देवा
A. व्यतिरेक B. अतिशयोक्ती C. अनन्वय D. दृष्टांत
2. खालील पैकी विसंगत घटक ओळखा.
A. आसूड = चाबूक B. जीव = प्राण
C. वारक्या = लहान D. धैर्य = चिकाटी
3. व्यासंग असणे - याचा अर्थ -----
A. अतिशय मेहनत करणे B. विषयाचा गाढा अभ्यास असणे
C. धार्मिक विधी करणे D. व्यवसाय करणे
4. अवजड या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द लिहा.
A. मृदू B. साम्य C. कठिण D. हलके
5. शाबास अव्ययाचा प्रकार कोणता.
A. आश्चर्यदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय B. हर्षदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय
C. शोकदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय D. प्रशंसादर्शक केवलप्रयोगी अव्यय
6. खालीलपैकी शुद्ध शब्द कोणता ते लिहा.
A. प्रीतीभोजन B. प्रीतिभोजन C. प्रीतीभोजन D. प्रीतिभोजन
7. अधोरेखित शब्दाचे सर्वनाम ओळखा - मी स्वतः त्याला पाहिले.
A. संबंधी सर्वनाम B. दर्शक सर्वनाम C. सामान्य सर्वनाम D. आत्मवाचक सर्वनाम
8. मराठी लिपी ला कोणत्या नावाने ओळखले जाते.
A. नागरी B. देवनागरी C. शहरी D. ग्रामीण
9. तृतीय रत्न हे नाटक कोणी लिहिले.
A. महात्मा फुले B. अण्णासाहेब किर्लोस्कर
C. विष्णुदास भावे D. आचार्य अत्रे
10. अनुराग ह्या शब्दाचा अर्थ कोणता.
A. अत्यंत प्रेम B. क्रोध C. प्रेम D. त्रास
11. वर्णमालेत किती स्वर आहेत.
A. 16 B. 18 C. 12 D. 10
12. मधूला चकली आवडते या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
A. कर्तरी B. कर्मणी C. भावे D. भावकर्तरी

13. पोट्यात दुखने ह्या वाक्यप्रचाराचा अर्थ कोणता.
A. वेदना होणे B. वाईट वाटणे C. राग येणे D. आसूया वाटणे
14. रामने पुस्तक वाचले या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
A. कर्तरी B. भावे C. कर्मणी D. यापैकी नाही
15. पुढीलपैकी कोणता प्रकार व्याकरणातील क्रियाविशेषण आहे.
A. सुंदर B. निळे C. जलद D. काळाकाळा
16. संधी सोडवा. सदाचार
A. स+दाचार B. सदा+आचार C. सत्+आचार D. सद्+आचार
17. विद्यार्थ्यांनी अभ्यास पूर्ण केला आहे. काळ ओळखा.
A. भूतकाळ B. पूर्ण वर्तमानकाळ
C. रीतिभविष्यकाळ D. साधा वर्तमानकाळ
18. स्वतःशी केलेले भाषण
A. संभाषण B. सुभाषित C. स्वगत D. समारोप
19. आकाशात जेव्हा ढग जमतात, तेव्हा मोर नाचू लागतो. हे ----- ह्या प्रकारचे वाक्य आहे.
A. केवल B. शुद्ध C. संयुक्त D. मिश्र
20. मारुती चितमपल्ली यांनी ----- जाणिवांचे साहित्य प्रामुख्याने लिहिले आहे.
A. स्त्रीविषयक B. वनविषयक C. शहरी D. देशभक्तीपर
21. मुख्यमंत्री स्वतः या कामात पुढाकार घेतील या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाचे सर्वनाम ओळखा.
A. सामान्य सर्वनाम B. दर्शक सर्वनाम
C. संबंधी सर्वनाम D. आत्मवाचक सर्वनाम
22. शब्दांची काटकसर करून एकच शब्द किंवा जोडशब्द तयार करण्याच्या प्रकारास काय म्हणतात.
A. संधी B. समास C. अव्यय D. वाक्य
23. एक एक जण या, यात एक एक हे कोणत्या प्रकारचे विशेषण आहे.
A. गुणवाचक B. संख्यावाचक C. क्रमवाचक D. पृथक्त्ववाचक
24. मांजराला दूध खूप आवडते, यातील कर्ता कोण.
A. मांजराला B. दूध C. खूप D. आवडते
25. इत्यादी या शब्दात कोणते दोन शब्द आहेत.
A. इत्य+अदी B. इत्य+आदी C. इति+अदि D. इति+आदी
26. What is plural form of Volcano?
A. Volcanoes B. Volcanos C. Volcano D. Volcanies

27. Put the correct punctuation mark at following sentence.
How are you Mohan.
A. , ? B. ? . C. . ? D. ! .
28. It's raining, --- Add question tag.
A. Is it? B. Isn't it? C. Aren't it? D. Was it?
29. So far as I could see there was nothing out of the way
Substitute one word for the underlined phrase.
A. fishy B. worrisome C. wrong D. strange
30. Fill in the blank with appropriate preposition.
He is afflicted _____ cancer.
A. by B. from C. with D. to
31. Fill in the blank with appropriate preposition.
One country has derogated _____ Rome Convention.
A. by B. from C. with D. to
32. She _____ unconscious since four o'clock. - choose the correct alternative to fill in the blank.
A. was B. is C. has been D. has
33. The teacher has no control _____ the students - fill in the blank.
A. over B. on C. with D. at
34. Fill in the blank with correct phrasal verb ----
Students are advised to _____ the instructions before they write the test.
A. go into B. go far C. go through D. go with
35. Fill in the blank with suitable preposition.
We should abide _____ the rules of the organisation.
A. by B. with C. in D. of
36. What is the meaning of indefatigable?
A. one, who doesn't tire easily
B. one, who is free from all mistakes
C. one, who journeys from place to place
D. soldiers, who fight on foot.
37. He is too lazy to succeed. - This is an example of...

- A. Compound sentence B. Simple sentence
C. Complex sentence D. Simple-compound sentence
38. He was at his wits end. - Choose correct meaning of the underlined idiom.
A. terrified B. puzzled C. excited D. angry
39. I think India will win the match - Identify the tense.
A. Simple future tense B. Simple present tense
C. Present continuous tense D. Future continuous tense
40. Choose the correct spelling in the following...
A. Cournal B. Colonil C. Colonel D. Collonel
41. Choose the correct preposition.
I am meeting her _____ 4 o'clock _____ Monday.
A. on, at B. with, on C. at, on D. at, in
42. Choose the correct verb ----
Look there ! the robbers _____ away.
A. run B. have been running
C. are running D. ran
43. Select best option to complete the following sentence :
Would you mind _____ the window?
A. closing B. close C. to close D. closed
44. The manager took unilateral decision. What is the meaning of underlined word?
A. collective B. individual- C. multilateral D. multiple
45. Give one word for - one who advocates extreme governmental changes.
A. Conservative B. Radical
C. Static D. Freak
46. Choose from the given alternatives the group order that gives correct sentence order:
The mother necessity of invention is
 1 2 3 4
A. 2 4 1 3 B. 1 3 4 2 C. 2 1 3 4 D. 1 4 2 3
47. He appears to be a great giant. Make it exclamatory.

- A. What a giant he appears to be!
B. How a giant he appears to be!
C. What is a giant he appears to be!
D. How is a giant he appears to be!
48. Write the adjective of indolence.
A. Indolent B. Indolency
C. Indolentness D. None of these
49. The priest addressed the _____ for almost an hour and he was listened to with rapt attention.
A. Assembly B. People C. Congregation D. Group
50. Choose the appropriate word having meaning opposite to given word.
Palpable.
A. Creative B. Ideal C. Imaginary D. Fresh
51. पंडीत नेहरू यांनी डिस्कवरी ऑफ इंडिया हा ग्रंथ ----- येथील तुरुंगात लिहिला.
A. अहमदनगर B. अहमदाबाद C. अलाहाबाद D. येरवडा
52. सतीप्रथा कायद्याने बंद करण्याचे श्रेय ----- या व्हाईसरॉयला जाते.
A. लॉर्ड बेटिंग B. लॉर्ड वेलस्ली C. लॉर्ड कॅनिंग D. लॉर्ड डलहौसी
53. वासुदेव बळवंत फडके यांना महाराष्ट्रात क्रांतीसाठी ----- यांनी मदत केली.
A. रामोशी B. ब्राम्हण C. क्षत्रिय मराठे D. भिल्ल कातकरी
54. रॅडचा खून खालीलपैकी कोणी केला.
A. चाफेकर बंधु B. उधमसिंह C. भगतसिंग D. मदनलाल धिंग्रा
55. सरदार पटेलांची तुलना खालीलपैकी कोणाशी केली जाते.
A. नेपोलियन B. चर्चिल C. बिस्मार्क D. मॅझिनी
56. रामकृष्ण मिशनची स्थापना कोणी केली.
A. स्वामी दयानंद सरस्वती B. रामकृष्ण परमहंस
C. स्वामी विवेकानंद D. केशवचंद्र सेन
57. खालीलपैकी कुठल्या वनस्पतीत फलांतरगत बिजीकरण घडून येते.
A. भोपळा B. कन्डेलीया C. आंबा D. इक्वीसेटम
58. वनस्पतींना होणारे प्रामुख्याने गव्हावरील तांबेरा, ज्वारीवरील काजळी हे ----- रोग आहेत.
A. विषाणूजन्य B. जीवाणूजन्य C. कवकजन्य D. यापैकी नाही
59. कॉलरा हा रोग प्रामुख्याने ----- मार्फत पसरतो.

60. A. दुषित पाणी B. डास C. संसर्गजन्य D. हवा
भूल देण्यासाठी खालीलपैकी काय वापरतात.
61. A. हायड्रोजन व ऑक्सीजन मिश्रण B. ऑक्सीजन व नायट्रोजन
C. कार्बन व नायट्रस ऑक्साईड D. ऑक्सीजन व नायट्रस ऑक्साईड
जड पाण्यात कोणता घटक असतो.
62. A. कॅल्शियम B. सोडीअम C. कारबन D. क्लोरीन
भूस्थिर उपग्रह सोडण्यासाठी कोणत्या यानाचा वापर केला जातो.
63. A. SLV B. ASLV C. PSLV D. GSLV
समुद्राची खोली मोजण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या तरंगलहरी ----- ?
64. A. अल्ट्राव्हायलेट B. इन्फ्रारेड C. अल्ट्रासॉनीक D. व्हीजीबल
----- यामध्ये गतीज उर्जा आहे.
65. A. वाहने पाणी B. समुद्रसपाटीवरील नळ्यातील पाणी
C. धरणातील पाणी D. टेकडीच्या पायथ्याशी सोडलेल्या वस्तुसाठी
शक्ती -----
66. A. नेहमी घन असते B. घन किंवा ऋण असू शकते
C. सदिश राशी असते D. ची बेरीज करता येत नाही
राज्यसभेत जास्तीत जास्त ----- इतके सदस्य असतात.
67. A. 238 B. 288 C. 250 D. 78
विधानपरिषद सदस्यांचा कालावधी ----- वर्ष असतो.
68. A. पाच B. सहा C. अडीच D. चार
भारतात सर्वाधिक दगडी कोळसा उत्पादन कोणत्या राज्यात होते.
69. A. झारखंड B. बिहार C. पं. बंगाल D. छत्तीसगड
खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी सर्वात कमी पाऊस पडतो.
70. A. परभणी B. अकोला C. रत्नागिरी D. अहमदनगर
उत्तर-पश्चिम रेल्वेचे मुख्यालय कोठे आहे.
71. A. दिल्ली B. अलाहाबाद C. सिकंदराबाद D. जयपूर
----- या नदीला वृद्ध गंगा असे संबोधतात.
72. A. गोदावरी B. गंगा C. ब्रह्मपुत्रा D. सिंधू
भारतातील सर्वाधिक कापड गिरण्या असणारे राज्य कोणते.
73. A. तामिळनाडु B. गुजरात C. महाराष्ट्र D. पश्चिम बंगाल
खालीलपैकी महाराष्ट्रातून दोनदा वाहणारी नदी कोणती.
74. A. पुर्णा B. काटेपुर्णा C. प्रवरा D. मांजरा
उरण हा नैसर्गिक वायूवर आधारित प्रकल्प कोणत्या जिल्ह्यात आहे.

75. A. ठाणे B. रायगड C. रत्नागिरी D. सिंधुदुर्ग
खालीलपैकी कोणते थंड हवेचे ठिकाण विदर्भात येते.
76. A. गणपतीपुळे B. अंबोली C. चिखलदरा D. महाबळेश्वर
235 नंतर क्रमाने येणारी 23 वी समसंख्या कोणती.
77. A. 258 B. 278 C. 280 D. 282
1, 2, 3, हे अंक प्रत्येक संख्येत एकदाच वापरून जास्तीत जास्त किती तीन अंकी संख्या तयार होतील.
78. A. 3 B. 5 C. 15 D. 6
चार क्रमवार विषम संख्यांची सरासरी 42 आहे तर त्यापैकी सर्वात मोठी संख्या कोणती.
79. A. 45 B. 39 C. 43 D. 41
पावने पाच वाजता मिनीट काटा खालीलपैकी कोणत्या अंकावर असेल.
80. A. IX B. III C. VI D. V
फक्त दोन अंकी संख्येत 9 हा अंक किती वेळा येतो.
81. A. 18 B. 19 C. 20 D. 21
 $709 \times 25 + 75 \times 709 = \text{-----} ?$
82. A. 709 B. 7090 C. 70900 D. 1568
एका वर्तुळाचा परिघ 88 से.मी. आहे तर त्या वर्तुळाचे क्षेत्रफळ किती.
83. A. 154 चौ.से.मी. B. 308 चौ.से.मी.
C. 616 चौ.से.मी. D. 1386 चौ.से.मी.
खालील पैकी कोणते विधान चुकीचे आहे.
84. A. आयत हा समांतरभुज चौकोन असतो.
B. समभुज चौकोनाचे समुख कोन एकरूप असतात.
C. चौरस हा समभुज चौकोन असतोच.
D. आयाताचे कर्ण काटकोनात दुभागतात.
85. A. 1200 रुपये मुद्दलाचे द.सा.द.शे. 10 दराने 2 वर्षांचे चक्रवाढ व्याज किती.
A. 240 रुपये B. 252 रुपये C. 264 रुपये D. 242 रुपये
द.सा.द.शे. 20 दराने एका रकमेचे 2 वर्षांचे चक्रवाढ व्याज व सरळव्याज यामध्ये 120 रुपये चा फरक आहे. तर ती रक्कम कोणती.
86. A. 600 रुपये B. 300 रुपये C. 6000 रुपये D. 3000 रुपये
एक मोटार सायकल 18000/- रुपयांस विकली तेंव्हा त्याला 12.5% नफा आला तर त्या मोटार सायकलची खरेदी किंमत किती.
- A. 15000 रुपये B. 20250 रुपये

- C. 16000 रुपये D. 15750 रुपये
87. अमरचे 8 वर्षानंतरचे वय हे त्याच्या 8 वर्षांपूर्वीच्या वयाच्या दुप्पट होईल तर अमरचे आजचे वय किती.
A. 16 B. 18 C. 24 D. 12
88. दोन अंकी संख्यांचा म.सा.वी. 24 असून ल.सा.वी. हा म.सा.वी. च्या 6 पट आहे. तर त्यापैकी मोठी संख्या कोणती.
A. 48 B. 96 C. 60 D. 72
89. 24 एकूण विभाजक किती.
A. 10 B. 9 C. 6 D. 8
90. 36 या संख्येच्या सर्व विभाजकांची एकूण बेरीज किती.
A. 97 B. 91 C. 93 D. 90
91. 120 चा $\frac{3}{5} = \dots\dots ?$
A. 82 B. 84 C. 72 D. 74
92. 450 चा $\frac{2}{5} = \dots\dots ?$
A. 300 B. 244 C. 270 D. 180
93. अजय व विजय यांच्या वयाची बेरीज 19 वर्ष आहे. विजय अजयपेक्षा 3 वर्षांनी लहान आहे तर अजयचे वय किती.
A. 8 वर्षे B. 9 वर्षे C. 11 वर्षे D. 12 वर्षे
94. खालील बाबी क्रमाने लावल्यास मधोमध काय येईल.
वड, तुळस, पन्हाटी, पेरु, डाळींब
A. डाळींब B. पन्हाटी C. तुळस D. पेरु
95. BYCX : LKNO :: DWEV : ?
A. DEWX B. JIPQ C. HIW D. RQFE
96. या आकृतीत संख्यांची मांडणी विशिष्ट पद्धतीने दिली आहे.
त्यातील प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.
A. 30 B. 31 C. 66 D. 38
97. खाली दिलेल्या पहिल्या व दुसऱ्या पदांचा विशिष्ट प्रकारचा संबंध आहे. तसाच संबंध तिसऱ्या व चौथ्या पदांमध्ये आहे. योग्य तो संबंध तिसऱ्या व चौथ्या पदांमध्ये आहे. योग्य तो संबंध शोधून अचूक पर्याय निवडा.
फुटबॉल : रोनाल्डो :: ? : मिहीर सेन

- A. तिरंदाजी B. जलतरण C. क्रिकेट D. हॉकी
98. खालीलपैकी विसंगत गट ओळखा.
A. 2-32 B. 1-1 C. 3-243 D. 4-256
99. खालील संख्या मालिकेतील प्रश्नचिन्हाच्या जागी काय येईल.
3, 12, 48, 132, ?
A. 125 B. 126 C. 194 D. 192
100. रमेश पश्चिमेला 10 किलोमीटर चालला नंतर दक्षिणेस 5 किलोमीटर चालला नंतर पूर्वेस 2 किलोमीटर चालला व नंतर उत्तरेस 5 किलोमीटर चालला तर तो मुळ ठिकाणावरून पश्चिमेस किती अंतरावर आहे.
A. 8 कि.मी. B. 22 कि.मी. C. 12 कि.मी. D. 18 कि.मी.

r

r							
^tH^r							
tf.ff).	*rafa	y.sfi.	^rak	Vi.Hp.	W&S	TJ.ff>.	^rak
1*	A	26	A	51	A	76	C
2	D	27	A	52	A	77	D
3	B	28	B	53	A	78	A
4	D	29	D	54	A	79	A
5	D	30	C	55	C	•80	B
6	~	31	B	56	C	'81	C
7	D	32	C	57	B	82	C
8	B	33	A	58	C	-83	D
9	A	34	C	59	A	84	B
10	C	,35	A	60	D	85	D
11	C	36	A	61	A	86	C
12	B	37	B	62	D	87	C
13	D	38	B	63	C	'88	D
14	C	39	A	64	A	89	D
15	C	40	C	65	B	90	B
16	C	41	C	66	C	91	C
17	B	42	C	67	B	92	D
18	C	43	A	68	A	93	C
19	D	44	B	69	D	94	A
20	B	45	B	70	D	95	B
21	D	46	A	71	A	96	C
22	B	47	A	72	A	97	B
23	D	48	A	73	D	98	D
24	B	49	C	74	B	99	D
25 .	D	50	C	75	C	100	A